

ju.remissvar@regeringskansliet
.se

ju.L4@regeringskansliet.se.

Region Norrbottens yttrande på betänkande SOU 2021:87, ”Granskning av utländska direktinvesteringar”

Ert diarienummer Ju2021/03838

Sammanfattning

Region Norrbotten välkomnar utredningens förslag och ser det som viktigt att det ges stöd och insatser som motverkar direktinvesteringar som kan verka skadligt på svenska intressen. Det presenterade förslaget ger stöd till såväl region som kommuners internationaliseringsfrämjande arbete. Men Region Norrbotten vill särskilt betona vikten av att behålla det goda investeringsklimatet och inte skapa komplicerade utdragna tillståndsprocesser, detta då Sverige är beroende av det inflöde och utbyte som sker i dessa aktiviteter.

Region Norrbotten vill lyfta fram följande:

- Region Norrbotten önskar dock ett förtydligande ifråga om definitionen av omfattningen av en direktinvestering.
- Region Norrbotten konstaterar i likhet med utredaren att förslaget innebär ingrepp i det kommunala självstyret.
- Region Norrbotten anser att en tydlig samrådsprocess behöver säkerställas i lag för att öka berörda regioners respektive kommuners möjlighet att bidra till att granskningsarbetet byggs på det bästa underlaget.
- Region Norrbotten är kritisk till utformningen av förslagets normgivningsbemyndiganden

Region Norrbottens synpunkter

Ärendebeskrivning

Region Norrbotten har getts möjlighet att lämna synpunkter på betänkande SOU 2021:87, ”Granskning av utländska investeringar”. Utredningens uppdrag är att föreslå hur ett svenskt system för granskning av utländska direktinvesteringar inom skyddsvärda områden ska utformas. Syftet med systemet är att kontrollera uppköp och strategiska förvärv av företag med säte i Sverige vars verksamhet eller teknologi har betydelse för säkerhet och allmän ordning. Utredningen trycker på att Sverige är en öppen ekonomi som är beroende av handel med andra länder. Utländska investeringar som tillför kapital, kunskap, kompetenser och nya marknader till svenskt näringsliv har stor betydelse för svensk och norrbottensk sysselsättning och tillväxt och för samhällsklimatet i allmänhet.

Förtydligande ifråga om definitionen av omfattningen av en direktinvestering.

Region Norrbotten önskar dock ett förtydligande ifråga om definitionen av omfattningen av en direktinvestering. I lagförslaget beskrivs detta i § 4 ”I lagen avses med direktinvestering: en investering som görs för att etablera eller upprätthålla varaktiga förbindelser mellan investeraren och det företag för vilket kapitalet görs tillgängligt för att bedriva ekonomisk verksamhet, inbegripet investeringar som möjliggör ett faktiskt deltagande i ledningen eller inflytande i ett företag som bedriver en ekonomisk verksamhet.” I utredningen beskrivs i kapitel 9 ”Företagsformer och Inflytanden”, specifikt 9.6.2, ”Bildande av ett nytt aktiebolag eller en ekonomisk förening” hur definitionen inte skiljer mellan investeringar i form av nyetableringar – så kallade Greenfield Investments – och investeringar bestående i förvärv av befintliga tillgångar, så kallade Brownfield Investments. Båda arrangemangen kan ge inflytande över skyddsvärd verksamhet, och därför ska även nyetablerade företag som ska bedriva sådan verksamhet som omfattas av granskningssystemet anmälas enligt samma förutsättningar som investeringar i befintliga företag, det vill säga ett ägande på tio procent eller mer av det totala antalet röster. Ett utländskt moderbolag som planerar att bilda ett dotterbolag med säte i Sverige ska alltså anmäla detta enligt lagen. Greenfield Investments kan jämföras med att få inflytande i ett svenskt företag och ska omfattas av anmälningsplikten”

Det är Region Norrbottens insikt och uppfattning att det är av vikt att Greenfield Investments ingår i lagförslaget och att definitionen även uttrycker detta tydligt.

Region Norrbotten konstaterar i likhet med utredaren att förslaget innebär ingrepp i det kommunala självstyret.

Region Norrbotten betonar att förmågan att attrahera utländska direktinvesteringar fortsatt är en synnerligen viktig faktor för utvecklingen av näringslivet och tillväxten i svensk ekonomi på regional och lokal nivå. Även om det sannolikt kommer att röra sig om ett begränsat antal fall som berörs av förslaget finns det anledning att anta att granskningssystemet kommer att påverka investeringsförutsättningarna på regional och kommunal nivå.

Region Norrbotten konstaterar i likhet med utredaren att förslaget innebär ingrepp i det kommunala självstyret.

Region Norrbotten anser att en tydlig samrådsprocess behöver säkerställas i lag för att öka berörda regioners respektive kommuners möjlighet att bidra till att granskningsarbetet byggs på det bästa underlaget.

Kritisk till utformningen av förslagets normgivningsbemyndiganden

Region Norrbotten är kritisk till utformningen av förslagets normgivningsbemyndiganden. Det är mycket svårt att i förväg urskilja vilka verksamheter som faktiskt kan komma att beröras. Inte heller är det möjligt att på något sätt beräkna vilka merkostnader som kan drabba regional och lokal nivå till följd av myndigheternas nyttjande av sina respektive bemyndiganden. Region Norrbotten anser vidare att det inte är tillräckligt utrett hur en regions eller en kommuns verksamhet kan påverkas av granskningsystemet som lämnas Förutsägbarheten när det gäller vilka verksamheter som kan komma att beröras I betänkandet hänvisas till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps nya definition av samhällsviktig verksamhet. Definitionen är bred och träffar viktig verksamhet på regional och kommunal nivå. Granskningsystemet kan därmed aktualiseras när det gäller t.ex. stora infrastrukturinvesteringar i byggnader men kan också komma att beröra kollektivtrafiken.

Tomas Vestedig

Ordförande för Regionala utvecklingsnämnden

Region Norrbotten

Kontakt:

Per Erik Andersson

Enheten Näringsliv och samhälle

Region Norrbotten

Tel: +46 (0)70- 383 42 81